

2021-08-23

Motion

Stockholm3-testet i kombination med MR möjliggör införande av allmän screening av prostatacancer

Resultaten från Sthlm3 MR studien visar att kombination av A3P blodprov stockholm3 tillsammans med magnetröntgen MR vid allmän screening av prostatacancer minskar antalet onödiga biopsier med 74% jämfört med dagens standardmetod, samtidigt som lika många behandlingskrävande tumörer hittats.

Prostatacancer är den vanligaste cancersjukdomen i Sverige och den som orsakar flest dödsfall bland svenska män. I Sverige drabbas ungefär 10 000 män per år av prostatacancer och ca 2 500 dör. Prostatacancer har en mycket lång symptomfri lokaliserad fas då den vanligen kan botas, medan den nästan alltid är obotlig när den ger upphov till symptom. Dessa förhållanden gör att screening är en lämplig metod för att minska sjuklighet och dödlighet i prostatacancer. Forskningen har också kommit så långt idag att det är idé att införa screening. Stockholm3-testet har en viktig del i denna utveckling.

Stockholm3-testet är ett blodprov som kombinerar fem proteinmarkörer (totalt PSA, fritt PSA, hK2, MSMB och MIC1), över 100 genetiska markörer och kliniska data (ålder, tidigare vävnadsprov, familjehistoria avseende prostatacancer och i vissa fall, vid uppföljning hos urolog, läkarens bedömning av prostatas konsistens och storlek) för att bedöma risken för en behandlingskrävande (allvarlig) prostatacancer vid vävnadsprov (behandlingskrävande prostatacancer definierat som Gleason summa ≥ 7). Stockholm3-testet är ett vanligt venöst blodprov.

Idag sker prostatacancerdiagnostik med hjälp av PSA följt av vävnadsprov. PSA-prov kan inte skilja mellan aggressiv (behandlingskrävande) och indolent (ofarlig) cancer och ger ofta falsklarm. Det leder till att män som inte har cancer, eller som har en cancerform som inte behöver behandlas genomgår onödig uppföljning och vård som kan ge allvarliga biverkningar. Dessutom missar PSA många män med behandlingskrävande cancer och resultat från PSA är ofta svårt att tolka för läkaren.

Fördelar med Stockholm3-testet gentemot PSA

- *Hittar fler män med behandlingskrävande prostatacancer. Jämfört med dagens praxis hittar Stockholm3-testet dubbelt så många män med aggressiv prostatacancer. En nyligen publicerad studie visar att Stockholm3-testet i kombination med magnetkamera förbättrar diagnostiken ytterligare. Det innebär att fler män som har aggressiv prostatacancer hittas samtidigt som de onödiga vävnadsproven minskar. (Studien är publicerad i European Urology.)*

2021-08-23

- *Minskar antalet män som behöver genomgå vävnadsprov.* Stockholm3-testet minskar antalet onödiga vävnadsprov med 50%.
- *Hittar behandlingskrävande cancer hos män med låga PSA-värden.* Stockholm3-testet kan hitta behandlingskrävande cancer hos män med PSA-värden 1,5 - 3 µg/L. Detta är cancer som idag ofta inte upptäcks.
- *Svar med tydlig rekommendation.* Stockholm3-testet ger ett svar med en tydlig rekommendation vilket gör att läkaren lättare kan fatta beslut om eventuell åtgärd. Det gör också att den man som tagit testet får en bättre uppfattning om sin individuella risk att drabbas av behandlingskrävande prostatacancer. Exempelvis har nästan hälften av alla män i åldern 50 - 70 år en så pass låg riskprofil att de inte behöver ta ett nytt test förrän om 6 år.

Resultatet från Stockholm3-testet består av ett svar och en rekommendation för fortsatt handläggning. Stockholm3-svaret kan vara negativt eller positivt. Vid negativt svar kan den testade mannen ha låg eller normal risk för prostatacancer med rekommenderad uppföljning inom 6 år respektive 2 år. Vid positivt svar rekommenderas remiss till urolog. Beroende på risknivå rekommenderas vävnadsprov om prostatavolymen är mindre än visst gränsvärde och/eller om prostatapalpation visar att mannen har en palpabel förändring.

Ett succesivt införande av Stockholm3-testet över flera år behövs. De yngre männen samt unga män i riskgrupp, är de som ska kallas i första skedet, därefter fylls det på stegvis med de äldre männen.

Ny forskning

Under juli och augusti 2021 publicerades två nya forskningsrapporter från Stockholm, vilka ytterligare talar för ett införande av screening av prostatacancer genom Stockholm3-testet, för att vid positivt resultat kombineras med magnetröntgenundersökning. Denna kombination medför också att behovet av magnetröntgenundersökningar minskar.

Med hänvisning till ovanstående föreslår Sverigedemokraterna

Att: Region Västmanland snarast möjligt inför prostatacancerscreening genom Stockholm3-testet, för män i åldersgruppen 50 - 75 år samt för män i ärftlig riskgrupp från 40 år. Vid positivt resultat av Stockholm3-testet kombineras detta med magnetröntgen.

Ingvar Jonsson (SD) regionråd i opposition

